

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ÖTÖDIK SEKCIÓ

M.A. ÉS TÁRSAI kontra MAGYARORSZÁG

(58680/18. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2023. október 5.

Ez az ítélet végleges, de szerkesztői felülvizsgálat tárgyát képezheti.

Az M.A. és társai kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Ötödik Szekció) a következő tagokból álló Tanácsban eljárva:

Stéphanie Mourou-Vikström, *elnök*,

Lado Chanturia,

Mattias Guyomar, *bírák*,

és Sophie Piquet, *megbízott helyettes jegyzőkönyv-vezető*,

tekintettel a következőkre:

az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 34. cikke alapján Magyarország ellen 2018. november 28-án benyújtott 58680/18. sz. kérelem, amelyet öt afgán állampolgár (a vonatkozó adatokat a mellékelt táblázat tartalmazza) (a továbbiakban: kérelmezők) nyújtott be a Bírósághoz, akiket Pohárnok B., Budapesten praktizáló ügyvédnö képviselt;

határozat arról, hogy a kérelemről értesítik a magyar kormányt (a továbbiakban: Kormány), képviseli: Tallódi Z. úr, az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja;

határozat arról, hogy a kérelmezők nevét nem hozzák nyilvánosságra;

a felek észrevételei;

miután 2023. szeptember 14-én zárt ülésen tanácskozott,

meghozza az alábbi ítéletet, amelyet aznap elfogadtak:

AZ ÜGY TÁRGYA

1. Az első és a második kérelmező az apa, illetve az anya, a harmadik, negyedik és ötödik kérelmező három gyermekük, akik a szóban forgó események idején kiskorúak voltak (lásd a mellékelt táblázatot). A család 2018. február 20. és május 31. között a szerb-magyar határon lévő röszei tranzitónában tartózkodott.

2. A kérelmezők 2018. február 20-i érkezésük napján nyújtottak be menedékkérelmet. Mivel az első kérelmezőt már nyilvántartásba vették az Eurodac rendszerben, a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (a továbbiakban: BMH) megállapította, hogy rá a dublini eljárás vonatkozik. Ezért felfüggesztette a menekültügyi eljárást 2018. március 7-ig, amikor is megállapításra került Magyarország illetékessége a menedékkérelmek elbírálására. A kérelmezőt a hatóság három alkalommal hallgatta meg: 2018. február 20-án, április 20-án és április 26-án. A BMH 2018. május 29-i határozatával az első kérelmezőt és családtagjait menekültként ismerte el.

3. A családot 2018. május 31-én szállították át a Vámosszabadi befogadóközpontba (nyitott létesítmény). Magyarországot ismeretlen időpontban hagyták el, jelenleg Németországban tartózkodnak.

4. A röszei tranzitónában a kérelmezőket a családok számára elkülönített szektorban, 13 négyzetméteres, öt fő befogadására alkalmas konténerben helyezték el. A konténer mindannyiuk számára ágyakkal és

szekrényekkel volt felszerelve. Hozzáférésük volt a közös helyiségekhez, többek között a kavicsos udvarhoz és egy "játsszósoba" konténerhez. A kérelmezők általános életkörülményeit az *R.R. és társai kontra Magyarország* (36037/17. sz., 2021. március 2., 10-12., 14-17. és 30-31. pontok) ügyben hozott ítélet tartalmazza. Ezen kívül a kérelmezők panaszkodtak a hőségre, az étel nem megfelelő minőségére és elégtelen mennyiségére, arra, hogy a tranzitzőnában való fogva tartás következtében gyermekek lefogytak és romlott a családtagok lelki egészsége.

5. A kérelmezők előadták, hogy az első és a negyedik kérelmező speciális mentális egészségügyi támogatásra szorul. Az első kérelmező többször tájékoztatta a menekültügyi hatóság tisztviselőit mentális egészségi állapotáról (depresszió és pánikbetegség), valamint a Szerbiában szedett és legutóbb felírt gyógyszerek nevééről. A tranzitzőnában való tartózkodása alatt körülbelül ötször találkozott pszichológussal, és szedett néhány gyógyszert (további pontosítás nélkül). A negyedik kérelmező állítólag megtagadta az étkezést, ami a kérelmező szülei szerint bizonyos pszichológiai problémákkal függött össze. 2018. április 23-án vegetáriánus ételt kértek a fiuk számára, amit a BMH még aznap jóváhagyott.

6. A kérelmezők az Egyezmény 3. és 8. cikke alapján panaszt tettek a tranzitzőnában való fogva tartásuk körülményei miatt. Továbbá az Egyezmény 3. és 8. cikkével összefüggésben értelmezett 13. cikke alapján kifogásolták, hogy nem volt hatékony jogorvoslati lehetőségük az említett körülményekkel kapcsolatos panaszok benyújtására. Végül azt kifogásolták, hogy az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontját megsértve tartották őket fogva a tranzitzőnában.

A BÍRÓSÁG ÉRTÉKELÉSE

I. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKELYÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE A HARMADIK, NEGYEDIK ÉS ÖTÖDIK KÉRELMEZŐ TEKINTETÉBEN

7. A Bíróság megállapítja, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. a) pontja értelmében, illetve nem elfogadhatatlan más okból sem. Ezért azt elfogadhatónak kell nyilvánítani.

8. A menedékkérők fogva tartására és életkörülményeire vonatkozó általános elveket a *Khlaifia és társai kontra Olaszország* ([NK], 16483/12. sz., 158-69. pont, 2016. december 15.), valamint a kiskorúak fogva tartása tekintetében az *R.R. és társai* (hiv. fent, 49. pont), *S.F. és társai kontra Bulgária* (8138/16. sz., 78-83. pont, 2017. december 7.) és *M.H. és társai kontra Horvátország* (15670/18. és 43115/18. sz., 183-186. pont, 2021. november 18.).

9. Ami a harmadik, negyedik és ötödik kérelmezőt illeti, akik az adott időpontban négy hónapos, nyolc és tíz évesek voltak, a jelen ügy hasonló az

R.R. és társai ügyhöz. Abban az ügyben a Bíróság, hangsúlyozva, hogy a jelen ügy tényállásához hasonló helyzetekben az idő múlásának elsődleges jelentősége van, megállapította e rendelkezés megsértését azon körülmények miatt, amelyeknek a kérelmező gyermekek a röszkei tranzitzoneában való közel négy hónapos tartózkodásuk alatt voltak kitéve (hiv. fent, 58-60. és 63-65. pontok). Tekintettel a rendelkezésre álló bizonyítékokra, a Bíróság nem lát okot arra, hogy a jelen ügyben, amelyben a kérelmező gyermekek több mint három hónapig tartózkodtak a röszkei tranzitzoneában, másként döntsön (vö. *H.M. és társai kontra Magyarország*, 38967/17. sz., 17. pont, 2022. június 2. és *A.A.A. és társai kontra Magyarország* [Tanács], 37327/17. sz., 7. pont, 2022. június 9.).

10. Ezért a Bíróság megállapítja, hogy a kifogásolt körülmények alapján olyan bánásmódban volt részük a kérelmező gyermeknek, amely meghaladta az Egyezmény 3. cikkének alkalmazásához szükséges súlyossági küszöböt (lásd a fent hivatkozott *R.R. és társai* ügy 65. pontját).

11. A kérelmező gyermekek tekintetében tehát megsértették ezt a rendelkezést.

II. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKELYÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE AZ ELSŐ ÉS A MÁSODIK KÉRELMEZŐ TEKINTETÉBEN

12. A Bíróság már megállapította, hogy a röszkei tranzitzoneában az életkörülmények a szállás, a higiénia, valamint az élelemhez és az orvosi ellátáshoz való hozzáférés tekintetében általában elfogadhatóak voltak a menedékkérők korlátozott ideig történő fogva tartására (lásd a fent hivatkozott *R.R. és társai*, 52. pont, valamint *Ilias és Ahmed kontra Magyarország* [NK], 47287/15. sz., 186-94. pont, 2019. november 21.). Bár a jelen ügyben a felnőtt kérelmezők több mint három hónapig tartózkodtak a tranzitzoneában, az ügy irataiból nem derül ki, hogy a tranzitzonea egyébként elfogadható körülményei az ő esetükben különösen alkalmatlanok lettek volna (vö. *M.B.K. és társai kontra Magyarország* [Tanács], 73860/17. sz., 8. pont, 2022. február 24., valamint *A.A.A. és társai kontra Magyarország*, idézett ítélet, 9. pont). A Bíróság megjegyzi, hogy a felnőtt kérelmezőket nem választották el gyermekeiktől a tranzitzoneában történő tartózkodásuk alatt (lásd például *Popov kontra Franciaország*, 39472/07. és 39474/07. sz., 105. pont, 2012. január 19.).

13. Ami az első kérelmező helyzetét illeti, a felek nem vitatták, hogy bizonyos mentális problémákkal küzdő, érzékeny személyiség volt. Azonban mivel bebizonyosodott, hogy a tranzitzoneában mentális egészségügyi támogatást kapott, tekintettel a rendelkezésre álló információkra, a Bíróság nem lát elegendő alapot annak megállapítására, hogy a tranzitzoneában tapasztalt körülményeknek a hatása olyan mértékű volt, hogy elérte az Egyezmény 3. cikkének alkalmazásához szükséges súlyossági küszöböt.

14. Ami a második kérelmező helyzetét illeti, az ügy irataiból nem derül ki, hogy a tranzitzoneában való fogva tartása idején kiszolgáltatottabb volt, mint bármely más ott tartózkodó felnőtt menedékkérő. Az ügy irataiban nincs arra utaló jel, hogy olyan egészségügyi problémával küzdött, amelyet a magyar hatóságok tudomására hozott volna, amíg a tranzitzoneában tartózkodott (vö. a fent hivatkozott *A.A.A. és társai* ügy 10. pontjával).

15. Ezért a Bíróság megállapítja, hogy a 3. cikk alkalmazásához szükséges súlyossági küszöböt a felnőtt kérelmezők tekintetében nem érték el. A kérelem ezen része ezért a 35. cikk 3. a) pontja értelmében nyilvánvalóan alaptalan és az Egyezmény 35. cikk 4. pontja alapján el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 5. CIKKE 1. ÉS 2. PONTJÁNAK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

16. A kérelmezők arra vonatkozó panasza, hogy az Egyezmény 5. cikk 1. és 4. pontját megsértve a tranzitzoneába zárták őket, hasonló az *R.R. és társai* ügyben vizsgált panaszhoz, ahol a Bíróság megállapította, hogy a kérelmezők közel négy hónapos tartózkodása a tranzitzoneában *tényleges* szabadságtól való megfosztásnak minősült (hiv. fent, 74-83. pont). A Bíróság, tekintettel az összes releváns körülményre, nem gondolja, hogy a jelen ügy más következtetést indokolna. Az 5. cikk tehát alkalmazandó (lásd még: *H.M. és társai kontra Magyarország*, 38967/17. sz., 30. pont, 2022. június 2., és *A.A.A. és társai*, fent idézett ítélet, 13. pont). A kérelemnek ez a része nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. cikke 3. a) pontja értelmében, és más okból sem elfogadhatatlan, ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

17. A Bíróság az összes rendelkezésére álló anyagot megvizsgálva arra a következtetésre jut, hogy a fenti panaszok az Egyezmény 5. cikke 1. és 4. pontjának megsértését bizonyítják, tekintettel az *R.R. és társai* ügyben (hiv. fent 87-92. és 97-99. pont) tett megállapításaira.

IV. EGYÉB PANASZOK

18. A kérelmezők az Egyezmény 8. cikke, valamint a 3. és 8. cikkel együttesen értelmezett 13. cikke alapján is panaszt tettek.

19. Miután az első és a második kérelmező 3. cikk szerinti panaszát elfogadhatatlannak nyilvánították, az Egyezmény 13. cikke értelmében nem állt fenn vitatható igényük. A kérelem ezen része ezért a 35. cikk 3. a) pontja értelmében nyilvánvalóan megalapozatlan. Ezt a kérelmet tehát az Egyezmény 35. cikkének 4. pontja alapján el kell utasítani.

20. Tekintettel az eset körülményeire, a felek beadványaira és a fenti megállapításaira, illeti, a Bíróság úgy véli, hogy az ügyben felmerült főbb jogi kérdésekkel már foglalkozott, ezért a fennmaradó panaszokat nem szükséges megvizsgálni (lásd: *Centre for Legal Resources on behalf of*

Valentin Câmpeanu kontra Románia [NK], 47848/08. sz., 156. pont, ECHR 2014).

AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

21. A kérelmezők együttesen 28.500 euró (EUR) nem vagyoni -kártérítést és 4.200 EUR költségtérítést kértek a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások címén.

22. A Kormány a kérelmezők követeléseit túlzottnak tartotta.

23. Tekintettel a jelen ügy körülményeire, méltányos mérlegelés alapján a Bíróság a kérelmezőknek együttesen 11.000 EUR nem vagyoni kártérítést ítél meg, az esetlegesen felszámítandó adóval növelt összegben.

24. Tekintettel a rendelkezésére álló iratokra, a Bíróság a kérelmezőknek együttesen 1.500 EUR plusz az esetleges adók összegének megfelelő költségtérítést tart indokoltnak a Bíróság előtti eljárás költségeinek fedezésére.

EZEN OKOKBÓL A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG,

1. *Kinyilvánítja*, hogy a harmadik, negyedik és ötödik kérelmező tekintetében az Egyezmény 3. cikke szerinti panaszok, valamint az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontja szerinti, valamennyi kérelmezőre vonatkozó panaszok elfogadhatók, az első és második kérelmezőre vonatkozó, 3. cikk szerinti panaszok pedig önmagukban és a 13. cikkel összefüggésben elfogadhatatlanok;
2. *Megállapítja*, hogy a harmadik, negyedik és ötödik kérelmező tekintetében megsértették az Egyezmény 3. cikkét;
3. *Megállapítja*, hogy valamennyi kérelmező tekintetében megsértették az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontját;
4. *Megállapítja*, hogy a 3. cikk szerinti panaszt a 13. cikkel összefüggésben nem szükséges megvizsgálni a harmadik, negyedik és ötödik kérelmező tekintetében;
5. *Megállapítja*, hogy nem szükséges a panaszokat az Egyezmény 8. cikke alapján önmagukban és az Egyezmény 13. cikkével összefüggésben valamennyi kérelmező tekintetében megvizsgálni;
6. *Úgy dönt, hogy*

- (a) hogy az alperes Állam három hónapon belül az alábbi összegeket fizesse meg a kérelmezőknek együttesen, az alperes Állam pénznemében, a teljesítés napján érvényes árfolyamon kiszámítva:
 - (i) 11.000 (tizenegyezer) EUR, plusz az esetlegesen felszámítandó adó, a nem vagyoni károk tekintetében;
 - (ii) 1.500 (ezerötszáz) EUR, plusz a kérelmezőket terhelő esetleges adók, a költségek és kiadások tekintetében;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártától a teljesítésig a fenti összegek után egyszerű kamatot kell fizetni, amelynek mértéke az Európai Központi Bank késedelmi időszak alatt érvényes marginális hitelkamatlábának három százalékponttal növelt összege;
7. *Elutasítja* a kérelmezők méltányos elégtétel iránti kérelmét az ezt meghaladó részében.

Kelt angol nyelven, közölve írásban 2023. október 5-én a Bíróság Szabályzata 77. cikkének 2. és 3. pontja alapján.

Sophie Piquet
Jegyzőkönyv-vezető helyettes

Stéphanie Mourou-Vikström
Elnök

MELLÉKLET

A kérelmezők listája:

Sorsz.	A kérelmező neve	Születési / regisztrációs év	Állampolgárság	Lakóhely
1.	M. A.	1982	Afgán	Németország
2.	F.A.	1980	Afgán	Németország
3.	M.A.A.	2007	Afgán	Németország
4.	M.O.A.	2009	Afgán	Németország
5.	D.A.	2017	Afgán	Németország